

NUOMONĖS

EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ
KOMITETAS570-OJI EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETO PLENARINĖ SESIJA PER
INTERACTIO, 2022 6 15–2022 6 16Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl Europos baldų pramonės atsigavimo
pereinant prie novatoriškos, žaliosios ir žiedinės ekonomikos

(nuomonė savo iniciatyva)

(2022/C 365/02)

Pranešėjas **Anastasis YIAPANIS**Bendrapranešėjis **Rolf GEHRING**

Plenarinės asamblėjos sprendimas	2021 10 21
Teisinis pagrindas	Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnio 2 dalis Nuomonė savo iniciatyva
Atsakingas skyrius	Pramonės permainų konsultacinė komisija (CCMI)
Priimta skyriuje	2022 5 13
Priimta plenarinėje sesijoje	2022 6 15
Plenarinė sesija Nr.	570
Balsavimo rezultatai (už / prieš / susilaikė)	207 / 1 / 2

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Europos baldų sektorius yra labai dinamiškas, pasižymintis didele įmonių dydžio ir darbo procesų, taip pat dizaino įvairove. Šis sektorius apima visą gaminio gyvavimo ciklą ir suteikia puikių galimybių siekti tvarumo ir pereiti prie žiedinės ekonomikos modelių.

1.2. Europos įmonės turi laikytis griežtų aplinkos, gaminių, darbuotojų sveikatos ir saugos taisyklių, kurios, savaime suprantama, padidina veiklos sąnaudas. Tarptautinę konkurenciją iškraipo išorės konkurentams vyriausybės teikiamos subsidijos ir nesąžininga praktika, ypač naudojama Azijos ekonomikos subjektų, siekiant patekti į rinką.

1.3. EESRK norėtų pabrėžti, kad derama ekonomikos augimo, tvarumo ir socialinės gerovės pusiausvyra yra tinkamas ES baldų sektoriaus ateities tikslas. Komitetas mano, kad įmonėms reikia nuoseklios intelektinės nuosavybės teisės aktų sistemos, kuria būtų ginami jų interesai ir kuri būtų tinkama žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai.

1.4. EESRK tvirtai pasisako už griežtą visų importuojamų baldų gaminių atitiktį ES taisyklėms, įskaitant įpareigojimus teikti informaciją vartotojams. EESRK taip pat ragina priimti nuoseklius ES teisės aktus, pagal kuriuos būtų nustatyti standartiniai visų gaminių etikečių formatai.

1.5. Kadangi šioje pramonėje naudojama daug žaliavų, sektoriui labai svarbi patikima ir netrikdoma prieiga prie aukštos kokybės išteklių ir nepertraukiamų vertės grandinių. Kadangi medienos, pagrindinės baldų pramonės žaliavos, paklausa nuolat auga, EESRK mano, kad labai svarbu plėsti ir modernizuoti miškų infrastruktūrą ir jos tvarumą bei gerinti įgūdžius ir technologijas.

1.6. EESRK mano, kad Europoje pagaminta mediena yra labai svarbus turtas, kuris turėtų būti naudojamas didelės pridėtinės vertės gaminiams gaminti. Komitetas laikosi nuomonės, kad medienos žaliavos eksportas ekonominiu požiūriu neturi jokios prasmės, ir ragina imtis prekybos apsaugos priemonių, kuriomis siekiama apsaugoti vietos baldų gamintojus.

1.7. Be to, Komitetas ragina valstybes nares nutraukti subsidijas ir kitas paskatas medienos deginimui energijai gaminti ir propaguoti kaskadinio naudojimo principą.

1.8. EESRK norėtų paraginti sumažinti arba panaikinti tarifus importuojamoms pirminėms ir antrinėms medienos žaliavoms. Be to, Komitetas prašo politikos formuotojų užtikrinti, kad būtų laikomasi prekybos susitarimuose nustatytų tvarumo kriterijų ir kad importui būtų taikomi tikrinimo kriterijai, susiję su darbo sąlygomis, asociacijų laisve ir sąžiningu elgesiu su darbuotojais. EESRK primygtinai ragina į išsamaus patikrinimo procedūras įtraukti žmogaus teises, visapusiškai laikantis TDO konvencijų dėl žmogaus ir darbuotojų teisių.

1.9. Baldų sektorius turi būti naujojo europinio bauhauzo ⁽¹⁾ iniciatyvos dalis ir prisidėti prie tvarių ir įtraukių gaminių kūrimo laikantis naujo požiūrio į gyvenimą, pagal kurį tvarumas dera su gyvenimo būdu.

1.10. Socialinių partnerių susitarimas mažinti plokščių gamybai naudojamą formaldehidą yra puikus pavyzdys, kaip savanoriškais socialinių partnerių susitarimais Europos lygmeniu taip pat galima padėti sumažinti pavojų sveikatai. Be to, Komitetas ragina užtikrinti tvarias ir visiškai perdirbamas pakuotes ir persvarstyti 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų ⁽²⁾.

1.11. EESRK mano, jog reikia užtikrinti greitą perėjimą nuo linijinio medžiagų ir energijos srauto prie žiedinio modelio, siekiant susigrąžinti gaminių vertę ir užtikrinti ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą.

1.12. Komiteto nuomone, labai svarbu, kad baldų gamintojai savo gaminius projektuotų taip, kad būtų galima susigrąžinti jų vertę ir sudaryti palankesnes sąlygas jų pakartotiniam panaudojimui, taisymui, atnaujinimui ir perdirbimui. Taikant didesnės gamintojo atsakomybės sistemą baldų sektoriuje galima padidinti pakartotinio panaudojimo ir perdirbimo pajėgumus Sąjungoje. Be to, Komitetas ragina Europos teisės aktais uždrausti baldus šalinti sąvartynuose, siekiant padidinti vertingų medžiagų utilizavimą ir pakartotinį panaudojimą.

1.13. Sektoriui reikia aukštos kvalifikacijos darbo jėgos ir kad jis būtų patrauklesnis jaunajai kartai. Sektoriuje būtina stengtis nuolat gerinti darbo sąlygas, kuriant galimybes mokytis ir sutelkiant dėmesį į aukštos kvalifikacijos ir skaitmeninės srities specialistų motyvavimą prisijungti prie šios pramonės šakos.

1.14. Komitetas ragina Europos teisės aktų leidėjus aktyviai remti tarptautines iniciatyvas, kuriomis didinama visų formų pameistrystės baldų sektoriuje kokybė. Platesnio užmojo programa „Erasmus besimokantiems amato“ padėtų geriau perduoti turtingas ir įvairias tradicijas ir inovacinių baldų gamybos Europoje potencialą.

1.15. Reikia plėtoti švietimo programas, mokymosi visą gyvenimą iniciatyvas ir profesinį mokymąsi aktyviai įsitraukiant socialiniams partneriams, švietimo įstaigoms ir kitoms susijusioms NVO. Labai svarbu parengti darbo jėgą spręsti būsimas sektoriaus problemas.

1.16. EESRK ragina skatinti investicijas į įgūdžių, dizaino, kūrybiškumo ir vertės grandinės plėtojimą ir sudaryti geresnes galimybes baldų gamintojams naudotis mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų finansavimo programomis. MVĮ turi būti suteikta pakankamai išteklių žiedinei, novatoriškai ir tvariai savo verslo plėtrai analizuoti.

1.17. Komitetas laikosi nuomonės, kad naudotų baldų paklausos sukūrimas ir parama pelno nesiekiantiems subjektams, dalyvaujantiems naudotų baldų perdirbimo ar kūrybinio perdirbimo procese, gali turėti teigiamo poveikio siekiant žaliosios pertvarkos tikslų.

1.18. Galiausiai EESRK ragina sukurti Europos platformą, į kurią būtų įtrauktos įmonės, socialiniai partneriai, pilietinės visuomenės organizacijos, mokslinių tyrimų institutai, universitetai ir kitos atitinkamos suinteresuotosios šalys ir kuri skatintų baldų verslo plėtrą.

⁽¹⁾ „Naujasis europinis bauhauzas: gražu, tvaru, įtrauku“, (COM(2021) 573 final).

⁽²⁾ OL L 365, 1994 12 31, p. 10.

2. Įžanginės pastabos

2.1. Naujoje Europos pramonės strategijoje⁽³⁾ daugiausia dėmesio skiriama negrįžtamam ir laipsniškam perėjimui prie tvarios ekonomikos sistemos, kurioje nė vienas nepaliekamas nuošalyje, vyksta skaitmenizacija ir ekologiškas vystymasis ir kuriama pramonės, socialinių partnerių, valdžios institucijų ir atitinkamų pilietinės visuomenės organizacijų partnerystė.

2.2. Europos baldų sektorius yra dinamiškas, pasižymintis didele įmonių dydžio ir darbo procesų įvairove. Paprastai tai yra daug darbo jėgos reikalaujantis sektorius, kuriam vis dar būdingos vietinės arba regioninės vertės grandinės stipriai dominuojant MVĮ ir mikroįmonėms. Jame dirba apie 1 mln. darbuotojų ir jam tenka ketvirtadalis viso pasaulio baldų gamybos⁽⁴⁾.

2.3. Šis sektorius aprėpia visą gaminio gyvavimo ciklą: žaliavas, perdirbimą, naudojimą, priežiūrą, pakartotinį panaudojimą, perdirbimą, biomasę energijos gamybai. Be to, jis suteikia puikių galimybių siekti tvarumo ir pereiti prie žiedinės ekonomikos modelių.

2.4. Baldų sektorius smarkiai nukentėjo nuo COVID-19 pandemijos, ypač nukentėjo tarpvalstybinės vertės grandinės, kurias smarkiai paveikė dideli laisvo prekių ir žmonių judėjimo apribojimai. Tai parodė, kokia svarbi yra integruota ir gerai veikianti bendroji rinka.

3. Konkurencingumo aspektai

3.1. Skirtingais nacionaliniais reglamentais, standartais, sertifikavimo sistemomis ir ženklavimo reikalavimais sudaromos kliūtys ES gamintojams ir neproporcingai didinamos įmonių išlaidos. Standartizacija ir visoje ES suderintos taisyklės gali sumažinti kliūtis ir visiems rinkos dalyviams suteikti tikrumo ir užtikrinti bendrą supratimą.

3.2. Pastaruoju metu Europoje išaugusios energijos kainos neigiamai veikia sektoriaus konkurencingumą ir prisideda prie išteklių prieinamumo problemos bei žaliavų kainų.

3.3. Vis stiprėjant konkurencijai tarptautinėje rinkoje trečiųjų šalių bendrovės, siekdamos patekti į rinką, kartais taiko nesąžiningą praktiką – tai ypač pasakytina apie Azijos ekonomikos subjektus, kuriuos tam tikrais atvejais subsidijuoja jų vyriausybės. Be to, Europos įmonės turi laikytis griežtesnių aplinkos, gaminių, sveikatos ir saugos taisyklių, kurios, savaime suprantama, padidina veiklos sąnaudas. Trečiojoje šalyje taikomi žemi aplinkosaugos standartai Europos baldų gaminius iš tikros medienos taip pat stato į nepalankią padėtį. EESRK mano, kad šie aspektai iškreipia pasaulio rinkose konkuruojančių vietos įmonių konkurencingumą.

3.4. Vidaus rinkos klausimu EESRK tvirtai pasisako už griežtą visų importuojamų baldų gaminių atitiktį ES taisyklėms, įskaitant įpareigojimus teikti informaciją vartotojams, pavyzdžiui, vartotojams skirtu atitinkamu ženklavimu. EESRK taip pat ragina priimti nuoseklius ES teisės aktus, kuriais būtų nustatytas reikalavimas, kad prie baldų gaminių būtų pateikiama informacija standartizuotais etikečių formatais, pavyzdžiui, kilmės šalis, naudotos medžiagos, aiški visų gaminio sudedamųjų dalių nuoroda, gaminio sauga, ilgaamžiškumas, naudojimo, valymo ir priežiūros instrukcijos, gaminio garantija ir t. t. Sustiprintos rinkos priežiūros veiksmais, kuriais vertinama importuojamų baldų kokybė, turi būti užtikrinamas vartotojų informavimas ir vienodos sąlygos ES vietos gamintojams.

3.5. EESRK palankiai vertina Komisijos iniciatyvą dėl elektroninio produkto paso, kuri įtraukta į būsimą Tvarių gaminių iniciatyvą⁽⁵⁾. Šiomis tinkamai parengtomis ir suderintomis priemonėmis būtų galima paskatinti žiedinę ekonomiką vertės grandinėje perduodant informaciją apie produktą, be kita ko, skatinant žiedinę paklausą ir vartotojams suteikiant būtiną informaciją, kad jie galėtų priimti informaciją pagrįstus sprendimus.

3.6. Gamintojai iš trečiųjų šalių vežasi technologijų srityje, todėl šis ES konkurencinis pranašumas praranda reikšmę. Taigi, reikia pereiti prie naujų verslo modelių, kurie derintų konkurencingumą su tvarumu ir vietos gamintojams suteiktų galimybę patekti į rinką.

3.7. Taip pat šis sektorius yra labai pažeidžiamas intelektinės nuosavybės teisių apsaugos požiūriu, ypač dėl to, kad kokybė, inovacijos ir dizainas vis dar yra pagrindinis ES konkurencinis pranašumas. Komitetas mano, kad įmonėms reikia nuoseklios teisės aktų sistemos, kuria būtų apsaugomi jų interesai ir kuri būtų tinkama žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai.

⁽³⁾ Nauja Europos pramonės strategija, COM(2020) 102 *final*.

⁽⁴⁾ EK. Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinis direktoratas.

⁽⁵⁾ Tvarių gaminių iniciatyva.

3.8. EESRK norėtų pabrėžti, kad derama ekonomikos augimo, tvarumo ir socialinės gerovės pusiausvyra yra teisingas ES baldų sektoriaus ir apskritai ekonomikos ateities tikslas.

4. Prieiga prie žaliavų

4.1. Baldų sektoriaus gamybos procesuose naudojama daug žaliavų, kaip antai mediena, cukranendrės, oda, metalas, plastikas, tekstilė, stiklas, putplastis ir kt. Patikima ir netrikdoma prieiga prie aukštos kokybės žaliavų yra labai svarbi Europos gamintojams, todėl EESRK ragina stiprinti vertės grandines, kurios pramonei leistų klestėti. Be to, EESRK ragina tinkamai ženklinti į Europos rinką patenkančias ne medienos medžiagas, siekiant apsaugoti Europos baldų pramonę nuo pigių ir dažnai netvarių žaliavų iš trečiųjų šalių.

4.2. Mediena yra viena labiausiai prieinamų ir natūraliai atsinaujinančiųjų žaliavų. Paklausa nuolat auga, o žaliavų, atitinkančių ES taisykles ir standartus, kaina didėja ir sukuria papildomą spaudimą. Siekiant patenkinti augančią medienos paklausą vidaus rinkoje, labai svarbu plėsti ir modernizuoti miškų infrastruktūrą ir didinti jos tvarumą, taip pat gerinti medkirčių įgūdžius, naudojamas technologijas ir logistiką.

4.3. Komitetas išreiškia susirūpinimą dėl to, kad dėl daugkartinio žaliavų, naudojamų atsinaujinančiajai energijai gaminti, panaudojimo, pagrindinių pramonės žaliavų prieinamumas mažėja, o kainos auga. Kalbant apie pridėtinę vertę ir užimtumą, EESRK mano, kad baldų ir medienos apdirbimo pramonė duoda daug daugiau naudos nei tiesioginis medienos deginimas, ir ragina valstybes nares nutraukti subsidijas ir kitas paskatas deginti medieną energijos gamybai, ir pakartotinai ragina „skatinti taikyti kaskadinio naudojimo principą (produktų gamyba, pakartotinis panaudojimas, taisymas ir perdirbimas, visų energinių galimybių panaudojimas)“⁽⁶⁾. EESRK taip pat siūlo labiau populiarinti Europos medieną vidaus rinkoje didinant produktų ir baldų iš tikros medienos matomumą ir naudojimą.

4.4. Be to, Europos medieną perkantiems ne ES pirkėjams teikiamos subsidijos iškraipo paklausą. EESRK ragina imtis prekybos apsaugos priemonių, kuriomis siekiama apsaugoti vietos baldų gamintojus, ir yra įsitikinęs, kad ekonominiu požiūriu medienos žaliavos eksportas neturi jokios prasmės.

4.5. Kalbant apie medienos importą, labai svarbu, kad ES prekybos susitarimais būtų sudarytos palankesnės sąlygos lengvai naudotis ne ES pirminiais medienos ištekliais. Šiuo atžvilgiu EESRK norėtų paraginti sumažinti arba panaikinti tarifus importuojamoms pirminėms ir antrinėms medienos žaliavoms. Be to, iš tam tikrų šalių importuotos medienos sertifikavimo sistemos nėra visapusiškai veiksmingos. Komitetas prašo politikos formuotojų užtikrinti, kad būtų laikomasi prekybos susitarimuose nustatytų tvarumo kriterijų ir importui būtų taikomi tikrinimo kriterijai, susiję su darbo sąlygomis, asociacijų laisve ir sąžiningu elgesiu su darbuotojais. EESRK ragina žmogaus teises įtraukti į išsamaus patikrinimo procedūras, visapusiškai laikantis TDO konvencijos dėl žmogaus ir darbuotojų teisių. Tai užtikrintų vienodas sąlygas rinkoje.

5. Tvarumas ir žaliaji pertvarka

5.1. EESRK mano, kad Europos Komisijos komunikatas dėl naujojo europinio bauhauzo yra puiki galimybė baldų pramonei prisidėti prie tvarių ir įtraukių gaminių kūrimo pagal naują požiūrį į gyvenimą, kur tvarumas dera su gyvenimo būdu. Bendra sektoriaus pertvarka, atsižvelgiant į visus jo aspektus, bus sėkminga tik tuo atveju, jei paskatinsime aktyvų darbuotojų ir jų atstovų dalyvavimą.

5.2. Komitetas pastebi, kad daugėja vartotojų, kurie ieško aplinką tausojančių gaminių, pagamintų sudarant tinkamas darbo sąlygas. Be to, baldų sektoriuje galima pagerinti jo poveikį aplinkai gaminant patvaresnius gaminius ir naudojant perdirbtas medžiagas arba tvarią (kaip antai ažuolo, pušies, akacijos ir kt.) ir regeneruotąją medieną.

5.3. EESRK ragina sukurti nuoseklią Europos teisės aktų sistemą, kuria būtų siekiama visų vidaus rinkoje parduodamų gaminių gamyboje uždrausti naudoti kenksmingus antipirenus. Be to, pavojingas medžiagas reikėtų pakeisti, pavyzdžiui, vandens pagrindu sudarytomis putomis, mažiau pavojingais klijais arba medžiagomis, kurių sudėtyje yra mažo lakumo organinių junginių. Socialinių partnerių susitarimas dėl plokščių gamybai naudojamo formaldehido mažinimo yra puikus pavyzdys, kaip savanoriškais socialinių partnerių susitarimais Europos lygmeniu taip pat galima padėti sumažinti pavojų sveikatai.

⁽⁶⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl galimybių ir iššūkių siekiant konkurencingesnio Europos medienos apdirbimo ir baldų sektoriaus (OL C 24, 2012 1 28, p. 18).

5.4. Komitetas taip pat pasisako už tai, kad būtų privaloma naudoti tvarias ir visiškai perdirbamas pakuotes ir ragina persvarstyti Direktyvą 94/62/EB dėl pakuočių ir pakuočių atliekų. Be to, EESRK mano, kad suteikiant mokesčių paskatas būtų galima atlikti svarbų vaidmenį skatinant tvarumo projektus.

6. Žiediškas

6.1. Atsižvelgiant į Europos žaliajame kurse⁽⁷⁾ ir Žiedinės ekonomikos veiksmų plane⁽⁸⁾ paskelbtus užmojus, ES ekonomikoje pastebimi žiediško ir inovacijų siekiant pereiti prie tvarių naujų ekonomikos modelių skatinimo ženklai. Kad iki 2050 m. būtų galima pasiekti poveikio klimatui neutralumą, labai svarbu atsieti ekonomikos augimą nuo išteklių naudojimo.

6.2. Iš duomenų matyti, kad 80–90 proc. ES baldų atliekų, kurios šalinamos kaip kietosios komunalinės atliekos, sudedama arba išvežama į sąvartynus. EESRK ypač didelį susirūpinimą kelia tai, kad vartotojams trūksta informacijos ir jie negali gauti atsarginių dalių, todėl užuot skatinus laikytis žiediško principo, tai skatina pirkti naujus baldus. Europos teisės aktais uždraudus baldus šalinti sąvartynuose, būtų galima padidinti vertingų medžiagų utilizavimą ir pakartotinį panaudojimą.

6.3. Vienintelis kovos su klimato kaita ir Žemės gamtinių išteklių pereinamojo sprendimas būtų greitai pereiti nuo linijinio medžiagų ir energijos srauto prie žiedinio modelio. Baldų sektoriuje taikomais žiedinės ekonomikos modeliais galima padėti susigrąžinti gaminių vertę ir užtikrinti ekonomikos augimą bei darbo vietų kūrimą. EESRK pabrėžia, kad baldai, o ypač produktai iš tikros medienos, yra labai svarbūs anglies dioksido kaupimui, taigi, tai yra būdas veiksmingai prisidėti prie kovos su klimato kaita.

6.4. Komiteto nuomone, labai svarbu, kad baldų gamintojai savo gaminius projektuotų taip, kad būtų galima susigrąžinti jų vertę ir sudaryti palankesnes sąlygas jų pakartotiniam panaudojimui, taisymui, atnaujinimui ir perdirbimui. Gamybės procesuose daugiausia dėmesio turi būti skiriama skatinimui efektyviai naudoti išteklius ir energiją ir mažinti gamybos sąnaudas.

6.5. Taikant didesnės gamintojo atsakomybės sistemą baldų sektoriuje galima padidinti pakartotinio panaudojimo ir perdirbimo pajėgumus Sąjungoje, skatinant gamintojus atsižvelgti į poveikį aplinkai nuo kūrimo etapo pradžios iki tada, kai gaminytampa netinkamas naudoti.

7. Švietimas, skaitmenizacija ir darbo sąlygos

7.1. Naujausias tyrimas rodo, kad dauguma baldų sektoriaus darbuotojų nėra įgiję aukštos kvalifikacijos ir nėra susipažinę su žiedinės ekonomikos aspektais⁽⁹⁾. Tačiau aukštos kvalifikacijos darbo jėgos poreikis yra didelis, sektorius susiduria su vis labiau senėjančia darbo jėga ir jam sunku patraukti jaunąją kartą. Siekiant padidinti sektoriaus patrauklumą, labai svarbu nuolat gerinti darbo sąlygas (darbuotojų sveikatos ir saugos) bei tolesnio mokymo galimybes ir sutelkti dėmesį į aukštos kvalifikacijos ir skaitmeninės srities specialistų motyvavimą prisijungti prie pramonės sektoriaus.

7.2. Palyginti su kitomis pasaulio dalimis, darbo jėgos sąnaudos ES yra šiek tiek didesnės, tačiau palyginti su kitais regionais pirmaujama našumo ir inovacijų srityje. EESRK jau yra nurodęs: „Kad padidėtų našumas ir būtų aplenkti konkurentai sektoriui reikia darbuotojų, turinčių naujausius įgūdžius ir susipažinusių su naujausiomis technologijomis⁽¹⁰⁾.“

7.3. Komitetas ragina Europos teisės aktų leidėjus aktyviai remti tarptautines iniciatyvas, kuriomis didinama visų formų pameistrystės baldų sektoriuje kokybė, pavyzdžiui, Europos bendros kvalifikacijos koncepciją⁽¹¹⁾.

7.4. Pirminis ir tolesnis profesinis lavinimas turi būti plėtojami siekiant ugdyti įgūdžius ir naujas konkretiems sektoriams būtinas kompetencijas. Taip pat į veiklą reikia įtraukti socialinius partnerius, švietimo įstaigas ir kitas susijusias NVO. Baldų sektoriaus darbo jėgos ateitis – aukštosios technologijos ir daug žinių reikalaujančios darbo vietos, grindžiamos tvirtu socialiniu dialogu ir kolektyvinėmis sutartimis mokant deramą atlyginimą ir užtikrinant darbo sąlygas, kurios būtų patrauklios jaunajai kartai.

⁽⁷⁾ COM(2019) 640 *final*.

⁽⁸⁾ COM(2020) 98 *final*.

⁽⁹⁾ „Innovation in the Furniture Industry in the era of circular economy“.

⁽¹⁰⁾ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl galimybių ir iššūkių siekiant konkurencingesnio Europos medienos apdirbimo ir baldų sektoriaus (OL C 24, 2012 1 28, p. 18).

⁽¹¹⁾ Profesijos Europos baldų sektoriuje.

7.5. Be to, platesnio užmojo programa „Erasmus besimokantiems amato“ padėtų geriau perduoti turtingas ir įvairias tradicijas ir inovacinių baldų gamybos Europoje potencialą ir kartu padėtų didinti baldų sektoriaus patrauklumą jaunimui ir apskritai visuomenei. Be to, EESRK rekomenduoja propaguoti patvirtinimo sistemas, kuriomis būtų remiamas abipusis kvalifikacijos pripažinimas.

8. Finansavimas ir investicijos

8.1. Europos įmonėms reikia galimybių naudotis mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų finansavimo programomis, kurios padėtų joms plėstis, didinti našumą ir pradėti taikyti žiediško principą ir naujas technologijas. Investicijos taip pat būtinos propaguojant žiedinius ciklus, produktų naudojimo trukmę, jų taisymą ar atnaujinimą ir perdirbimo pajėgumus. Be to, naudotų baldų paklausos skatinimas ir parama pelno nesiekiantiems veikėjams, dalyvaujantiems naudotų baldų perdirbimo ar kūrybinio perdirbimo procese, gali padėti siekti žaliosios pertvarkos tikslų.

8.2. Finansavimo galimybės išlieka vienu didžiausių sektoriaus, kuriame vyrauja MVĮ, trūkumų. Labai svarbu, kad MVĮ turėtų pakankamai išteklių žiedinei, novatoriškai ir tvariai verslo plėtrai analizuoti, be to, jos turėtų būti remiamos pereinamojo laikotarpio mokesčių paskatomis ir mažesniais PVM tarifais atnaujinantiems ir restauruotiems baldams.

8.3. Pranašesni baldų gaminių ypatumai, kaip antai dizainas, kokybė, funkcionalumas, patvarumas ar ergonomika gali išlyginti gamintojų iš šalių, kuriose mokamas nedidelis darbo užmokestis, siūlomą kainų pranašumą. Be to, inovacijos medžiagų naudojimo ir pažangių technologinių gamybos priemonių srityje suteikia papildomą konkurencinį svorį. Todėl Komitetas ragina skatinti investicijas į dizaino, kūrybiškumo, įgūdžių ir vertės grandinės plėtojimą.

8.4. Galiausiai EESRK ragina sukurti Europos platformą, kuria būtų skatinama baldų pramonės verslo plėtra, ir apdairiai įvertinti socialinių naujų technologijų poveikį. Ji turėtų apimti įmones, socialinius partnerius, pilietinės visuomenės organizacijas, mokslinių tyrimų institutus, universitetus ir kitus susijusius suinteresuotuosius subjektus ir remti sektoriaus augimą, kaip ir Europos žiedinės ekonomikos suinteresuotųjų subjektų platforma⁽¹²⁾, kuri šiuo atžvilgiu yra puikus pavyzdys.

Bruselis, 2022 m. birželio 15 d.

*Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkė
Christa SCHWENG*

⁽¹²⁾ Europos žiedinės ekonomikos suinteresuotųjų subjektų platforma.